

infogov

„Din luna iulie, cetățenii moldoveni ar putea călători
fără vize în spațiul Schengen”

Tanja Fajon, raportorul Parlamentului European pentru Republica Moldova privind liberalizarea regimului de vize,
31 ianuarie 2014, Chișinău

„Sunt foarte fericită să mă aflu acum în Moldova, mai ales că anul 2014 urmează să
fie unul foarte important și crucial pentru această țară. Moldova, de fapt, va începe
călătoria sa spre Uniunea Europeană”

Tanja Fajon, raportorul Parlamentului European pentru Republica
Moldova pentru liberalizarea regimului de vize, 31 ianuarie 2014, Chișinău

Donald Tusk vine la Chișinău, în cadrul unui turneu european

Numărătoarea inversă: „Aștept liberalizarea regimului de vize cu sufletul la gură...”

Ancorat în elita academică mondială, doctorandul Victor Buza își proiectează viitorul de la înălțimea Harvardului

Anatol Gremalschi: „Indiscutabil, copiatul este un furt intelectual, care trebuie nimicuit din fașă”

„Cu patru luni în urmă, soțul meu a fost expulzat din Federația Rusă. Familia noastră a revenit acasă. Ce face Guvernul ca să ne apere drepturile în Rusia?”

3 Editorial: Fără vize, mai europeni, mai liberi

4 Raportorul Tanja Fajon: „Parlamentul European va decide la începutul lunii martie dacă cetățenii moldoveni vor circula fără vize în UE”

6 Deschidere, Libertate, Mobilitate: trei avantaje ale abolirii regimului de vize cu UE

8 Donald Tusk vine la Chișinău, în cadrul unui turneu european

9 Miniștrii Agriculturii din UE și Parteneriatul Estic s-au reunit la Chișinău

12 Vasile Bumacov: „Republica Moldova va fi o putere agricolă a Uniunii Europene”

14 Guvernul a lansat o hartă interactivă cu privire la gestionarea asistenței externe

15 Cei mai buni tineri moldoveni care învață în străinătate au fost premiați la Chișinău

18 La doar 23 de ani, un moldovean studiază cosmosul la Harvard

20 Anatol Gremalschi: „Indiscutabil, copiatul este un furt intelectual, care trebuie nimicuit din fașă”

22 Mesajul Prim-ministrului Iurie Leancă într-un spot video antifumat

23 Prioritățile imediate ale agendei de e-Transformare

24 Guvernul a lansat platforma www.cariere.gov.md

25 VOX POP

Fără vize, mai europeni, mai liberi

La 14 iunie 1985, într-o

mică localitate luxemburgheză, se semna un acord ale cărui principii de bază, în scurt timp, s-au transformat în piatra de temelie a celui mai de succes model de alianțe politice statale benevole, cunoscut vreodată - Uniunea Europeană. Se întâmpla în orașelul Schengen, denumire devenită, în mai puțin de 30 de ani, generică pentru sute de milioane de oameni de pe întreg mapamondul, iar cele cinci state semnatare - Belgia, Franța, Germania, Luxemburg și Olanda - anunțau că sunt dispuse să elimine controalele pentru persoane la frontierele dintre ele. Astfel, cetățenii lor, ai altor state membre ale UE sau ai unor state terțe vor putea călători dintr-o țară în alta fără a fi verificați de vameși și fără a prezenta acte de identitate.

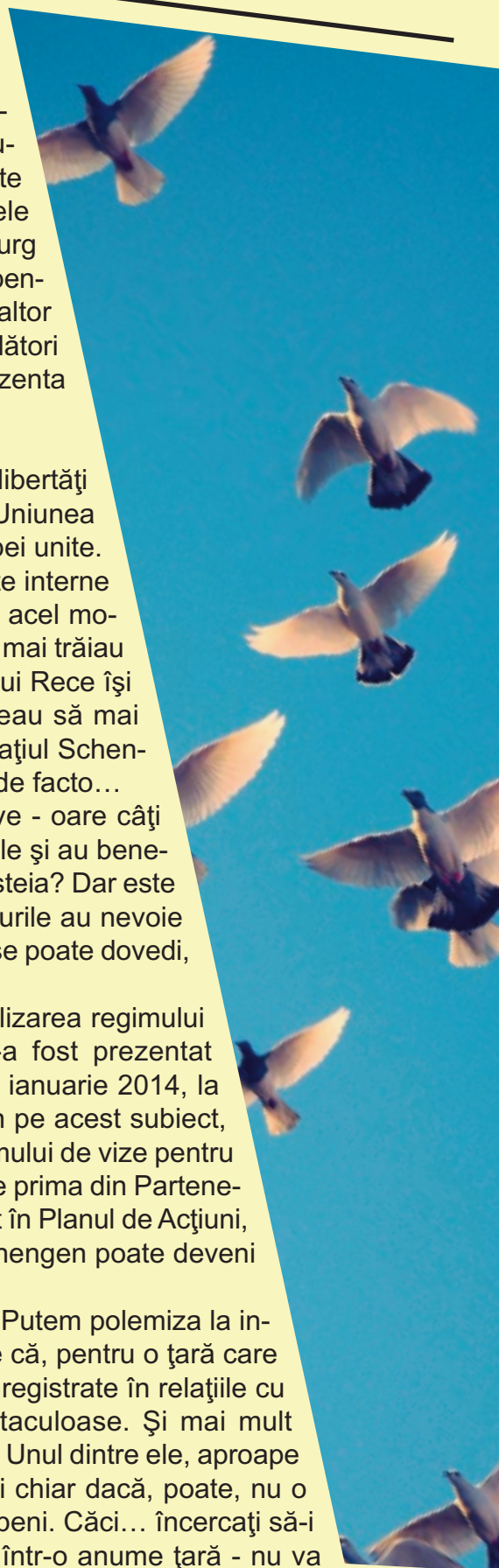
Adică, liber!

Libertatea de circulație venea să completeze galeria de libertăți individuale și economice, pe care se constituise din start Uniunea Europeană, devenind deopotrivă simbol și criteriu al Europei unite. Și asta, chiar dacă era un act temerar atât din raționamente interne - cum să fii stat și să nu ai graniță?! -, cât și pentru că, la acel moment, Europa mai era divizată de Cortina de Fier, germanii mai trăiau de cele două părți ale Zidului Berlinului, iar suflul Războiului Rece își lăsa încă simțitor amprenta pe mințile oamenilor... Și aveau să mai treacă zece ani până când să cadă primele frontiere și Spațiul Schengen, care în prezent cuprinde 27 de state, să funcționeze de facto...

Este un recurs în istorie făcut din raționamente cognitive - oare câți dintre moldovenii care, de când s-au (între)deschis granițele și au beneficiat de viză Schengen, știu de unde i se trage numele acesteia? Dar este o incursiune necesară și pentru a înțelege că, uneori, lucrurile au nevoie de timp ca să se întâmple. Și că ceea ce pare o cale lungă se poate dovedi, de fapt, una scurtă.

Republica Moldova a lansat oficial dialogul privind liberalizarea regimului de vize cu UE la 15 iunie 2010. Planul de Acțiuni le-a fost prezentat autorităților moldovene la 24 ianuarie 2011. Iar deja la 31 ianuarie 2014, la Chișinău, Tanja Fajon, raportor al Parlamentului European pe acest subiect, a declarat: „Voi fi foarte fericită să recomand anularea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni!”. Potrivit funcționării, țara noastră este prima din Parteneriatul Estic care a întrunit totalmente criteriile ce s-au regăsit în Planul de Acțiuni, iar șansa de a călători nestingheriți în țările din Spațiul Schengen poate deveni realitate pentru cetățenii moldoveni din vara lui 2014.

Așadar, tocmai - sau poate, totuși, DOAR? - patru ani! Putem polemiza la infinit dacă paharul este pe jumătate plin sau gol... Cert este că, pentru o țară care în 2009 era și looser-ul, și outsider-ul Europei, evoluțiile înregistrate în relațiile cu UE într-o perioadă atât de scurtă de timp au fost spectaculoase. Și mai mult contează, însă, ce rezultate aduc aceste evoluții oamenilor. Unul dintre ele, aproape palpabil, este posibilitatea de a călători liber în Europa. Și chiar dacă, poate, nu o vom realiza imediat, această libertate ne va face mai europeni. Căci... încercați să-i explicați cuiva „născut în Europa” de ce nu poate merge într-o anumită țară - nu va înțelege. Fiindcă e obișnuit să fie liber!

„Parlamentul European va decide la începutul lunii martie dacă cetățenii moldoveni vor circula fără vize în UE”

<http://www.gov.md/libview.php?l=ro&idc=436&id=7263>

Raportorul Parlamentului European pentru Republica Moldova privind liberalizarea regimului de vize, Tanja Fajon, speră că 2014 va fi un an foarte bun pentru țara noastră, și anume, că va fi semnat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, iar cetățenii moldoveni vor putea călători liber în spațiul comunitar.

Oficialul european a spus că Republica Moldova ar putea beneficia de ridicarea vizelor pentru spațiul Schengen începând cu luna iulie a anului curent. Tanja Fajon a făcut această declarație pe 31 ianuarie 2014, la briefingul de presă susținut, împreună cu Premierul Iurie Leancă, în cadrul vizitei pe care a întreprins-o la Chișinău.

Potrivit Tanjei Fajon, pe data de 12 sau 13 februarie curent, Raportul despre abolirea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni urmează să fie votat de către Comisia pentru Libertate, Securitate și Justiție a Parlamentului European, astfel încât la începutul lunii martie acesta să fie dezbătut în forul legislativ.

„În calitatea mea de raportor al Parlamentului European pe subiectul liberalizării regimului de vize pentru cetățenii moldoveni, voi fi foarte fericită să recomand anularea acestui regim. Vreau să menționez că Republica Moldova este prima țară din Parteneriatul Estic care a întrunit totalmente criteriile ce s-au regăsit în Planul de Acțiuni”, a subliniat Tanja Fajon, care a venit la Chișinău pentru a evalua cât de pregătită este țara noastră pentru abolirea regimului de vize cu Uniunea Europeană.

Ea a menționat că regimul fără vize va aduce multe beneficii pentru cetățenii Republicii Moldova care dețin pașapoarte biometrice.

„Și aici vorbim nu doar de facilitarea contactelor politice, economice și culturale - înainte de toate, mă refer la dinamizarea contactele interumane”, a precizat raportorul Parlamentului European.

La rândul său, Premierul Iurie Leancă i-a mulțumit Tanjei Fajon pentru eforturile depuse în vederea susținerii unui ritm accelerat. „Sper că doamna Fajon va confirma că ritmul este unul foarte și foarte intens în procesul de luare a deciziilor în cadrul Parlamentului European, astfel încât hotărârea privind anularea vizelor pentru cetățenii moldoveni să fie luată cât mai repede”, a declarat prim-ministrul Leancă.

Tanja Fajon, s-a aflat într-o vizită oficială la Chișinău în perioada 30 ianuarie - 1 februarie. În prima zi a vizitei, ea a participat la reuniunea Grupului de Lucru privind coordonarea procesului de liberalizare a regimului de vize cu UE, condusă de vicepremierul Natalia Gherman, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene. Raportorul Parlamentului European a felicitat autoritățile de la Chișinău privind eforturile depuse și rezultatele impresionante obținute în realizarea Planului de Acțiuni Moldova-UE privind liberalizarea regimului de vize, pe care le-a reflectat în Raportul său pentru Comisia Parlamentară pentru Libertate, Securitate și Justiție, prezentat la 9 ianuarie 2014 și care urmează să fie votat pe 12-13 februarie. După aceasta Raportul va fi transmis spre adoptare în plenul Parlamentului European.

La 27 noiembrie 2013, Comisia Europeană a propus liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova prin modificarea Regulamentului 539/2001 privind abolirea obligației de viză pentru călătoriile de scurtă durată pentru cetățenii moldoveni deținători ai pașaportului biometric în spațiul Schengen. Propunerea respectivă se bazează pe rezultatul celui de-al cincilea Raport de Progres al Comisiei Europene privind implementarea Planului de Acțiuni Moldova-UE privind liberalizarea regimului de vize din 15 noiembrie 2013, care a confirmat că Republica Moldova a îndeplinit toate condiționalitățile Planului de Acțiuni respectiv.

La data de 20 decembrie 2013, la Bruxelles, urmare a propunerii Președinției Lituaniene a UE, ambasadorii statelor membre ale Uniunii Europene au susținut propunerea Comisiei Europene de modificare a Regulamentului UE 539/2001 privind liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova, pentru călătoriile de scurtă ședere în spațiul Schengen.

În conformitate cu procedurile UE, propunerea data este examinată în prezent în Parlamentul European și urmează a fi votată în cadrul Comisiei specializate pentru Libertate, Securitate și Justiție (12 februarie 2014) și ulterior în Plenul Parlamentului. Adoptarea finală a deciziei de liberalizare a vizelor va fi formalizată de către Consiliul Uniunii Europene în primăvara anului 2014.

Deschidere, Libertate, Mobilitate: trei avantaje ale abolirii regimului de vize cu UE

„Aștept liberalizarea regimului de vize cu sufletul la gură...”

Liberalizarea regimului de vize este un eveniment mult așteptat în Republica Moldova. Indiferent de ocupație, vârstă și interese, toată lumea vrea să circule liber în Uniunea Europeană - fie pentru a-și vizita rudele, fie pentru a merge la diverse stagii sau, pur și simplu, pentru a petrece o vacanță în Europa. Cetățenii moldoveni spun că se vor simți mai împliniți în marea familie europeană.

Iulia Razumas este conducătoare artistică a ansamblului de dansuri „Floare Micșunea” din satul Chircăieștii Noi, raionul Căușeni. Tinerii dansatori sunt niște veritabili ambasadori ai țării noastre. În straie naționale și cu drapelul Republicii Moldova în mâini, ei ne-au reprezentat țara la numeroase festivaluri culturale din Europa. Au fost, mereu, întâmpinați cu drag, iar dansurile le-au fost urmărite cu interes și aplaudate. „Nici sudicii italieni, nici nordicii finlandezi, nimeni nu stă în loc atunci când răsună muzica populară moldovenească”, spune Iulia.

Fiecare participare la un festival în străinătate este întâmpinată cu entuziasm de către copiii din ansamblu. Și părinții acestora consideră că prezența lor la asemenea evenimente le oferă posibilitatea de a-și etala talentul în fața semenilor din alte țări, și că astfel ei devin mai responsabili și mai deschiși noilor provocări. De fiecare dată, însă, adolescenții sunt nevoiți să parcurgă lungul drum al solicitării vizelor.

„Pentru oamenii de la sate viza e un lucru scump. Uneori părinții scot din buzunare până la 500 de lei ca să le perfecteze copiilor vize. Unele ambasade solicită certificate suplimentare. Pe lângă colectarea actelor necesare, trebuie să bați o mulțime de drumuri. Copiii trebuie să vină la ambasadă, să stea în rând pentru a-și ridica actele”, spune conducătoarea ansamblului. Ea crede că, odată cu abolirea regimului de vize, ansamblul „Floare Micșunea” va putea să participe și la mai multe evenimente culturale din Uniunea Europeană. „Părinții vor economisi timp și bani, iar copiii vor avea posibilitate să vadă lumea”, este convinsă Iulia Razumas.

Victoria Grău este contabilă-șefă la o întreprindere de stat. Singura ei fiică, Aurora, a plecat acum trei ani în Italia. Are un serviciu decent acolo, pe care și l-a dorit demult, povestește Victoria despre fiica sa. Doar că... „De când a plecat, ne-am văzut cel mai des pe Skype, din care cauză aștept liberalizarea regimului de vize cu sufletul la gură, ne spune Victoria. Odată cu dispariția vizelor, voi putea să o vizitez. Pentru mine, ca mamă, ridicarea vizelor este o mare bucurie”, adaugă ea.

Femeia afirmă că nu a fost tentată să emigreze în alte țări. Fostă soție de militar, a trăit în diferite colțuri ale spațiului ex-sovietic, dar tot a revenit acasă. Mulțumită de posibilitățile pe care i le va oferi regimul liberalizat de vize, ea visează că va deveni bunică într-o zi și își va putea vizita nepoții oricând va dori, măcar pentru câteva zile pe an.

Lilia Duca este studentă la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a USM. Este activă și foarte implicată în programele de tineret. Pentru ea, ca și pentru alte zeci de mii de studenți din Moldova, un regim liberalizat de vize înseamnă, înainte de toate, mobilitate. „Voi putea călători fără a sta la cozile de la ambasadă. În plus, libertatea de a călători ne va aduce noi șanse pentru traininguri, seminare și programe de schimb de experiență, la care poți participa chiar dacă afli despre ele cu doar o săptămână înainte de începerea lor”, se arată convinsă Lilia Duca.

Așadar, pentru tineri, mobilitatea este principalul avantaj al abolirii vizelor. „În Franța ori în Anglia, la College of Europe sau la Lund University - porțile sunt larg deschise pentru studenții din generația mea, iar odată cu eliminarea vizelor calea spre aceste instituții de învățământ devine puțin mai scurtă”, afirmă Lilia Duca.

Donald Tusk vine la Chișinău, în cadrul unui turneu european

Prim-ministrul Poloniei se va afla joi, 6 februarie, într-o scurtă vizită la Chișinău, care va preceda vizita de lucru a lui Donald Tusk ce va avea loc pe 28 martie 2014. Oficialul se va întâlni în această săptămână cu Premierul Iurie Leancă pentru a discuta despre agenda europeană a Republicii Moldova și evoluțiile din regiune.

Prim-ministrul Iurie Leancă are planificată pentru luna martie o vizită oficială în State Unite ale Americii, la invitația vicepreședintelui american, Joe Biden. Șeful Cabinetului de miniștri va merge în SUA în fruntea unui grup de vinificatori. „Această propunere vine după ce secretarul de stat John Kerry a fost în Moldova. Astfel, avem posibilitatea să ne găsim nișa și pe piața americană”, afirmă premierul Iurie Leancă.

„Moldova poate miza pe sprijinul Poloniei în procesul de integrare europeană, vom susține proiectul liberalizării vizelor – este un obiectiv realizabil”, declara șeful Executivului din Varșovia, în toamna anului trecut, când Iurie Leancă s-a aflat, în fruntea unei delegații oficiale, în Polonia.

Atunci, Premierul Poloniei, Donald TUSK, a mai anunțat că va veni în țara noastră și în primăvară, pentru a participa la un forum organizat cu scopul de a atrage investiții europene în Moldova.

Oficialul polonez a mai spus că Republica Moldova are cu ce se lăuda și în domeniul afacerilor, ținând cont de creșterea economică realizată de Guvernul de la Chișinău în prima jumătate a anului.

„Este în interesul Poloniei și al întregii Europe de a conecta Moldova la o piață comună energetică. Salutăm lansarea construcției gazoductului Iași-Ungheni, asemenea proiecte sunt susținute de întreaga Europă și Polonia va sprijini Republica Moldova în acest sens”, mai spune Donald TUSK.

Totodată, Donald TUSK a apreciat înalt efortul Guvernului Republicii Moldova de a reglementa conflictul transnistrean exclusiv în mod pașnic în baza dialogului în cadrul formatelor de negocieri existente.

Menționăm că Varșovia oferă sprijin financiar Republicii Moldova în cadrul Programului de Asistență pentru Dezvoltare. Pentru anul trecut, partea poloneză a aprobat pentru finanțare 24 de proiecte în valoare de aproape 1,1 mil. de euro.

Secretarul de Stat american, John Kerry, s-a aflat la Chișinău pe 4 decembrie 2013, când a participat la lansarea brandului național „Wine of Moldova”.

La 11 martie 2011, în țara noastră s-a aflat vicepreședintele american, Joe Biden, în cadrul unui turneu care a curprins Finlanda și Rusia. Vizita s-a înscris în contextul aniversării a 20-a de la independența Republicii Moldova și al eforturilor care s-au făcut pentru consolidarea democrației și economiei de piață.

Miniștrii Agriculturii din UE și Parteneriatul Estic s-au reunit la Chișinău

Treisprezece miniștri și comisari europeni, alături de zeci de fermieri, au discutat la sfârșitul lunii ianuarie, la Chișinău, despre problemele cu care se confruntă astăzi agricultura din țările Parteneriatului Estic (PaE) și despre posibilitatea de a susține dezvoltarea afacerilor în sector. Republica Moldova este prima țară care a găzduit o astfel de reuniune în cadrul PaE, prilej cu care Premierul Iurie Leancă a declarat că astfel de evenimente demonstrează solidaritatea UE față de partenerii săi.

Comisarii europeni au venit cu un mesaj de susținere a agriculturii moldovenești

La reuniune, care a pus în dezbatere subiecte privind provocările din sectorul agricol și posibilitățile de dezvoltare a mediului rural, au participat Comisarul european pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Dacian Cioloș, și Comisarul european pentru Extindere și Politică de Vecinătate, Ștefan Füle. Ultimul a subliniat că agricultura este un sector important al economiei în toate țările membre ale Parteneriatului Estic. „Unii dintre voi sunteți binecuvântați cu soluri bune, vreme prielnică, dar asta nu este suficient. Trebuie să vă asigurați că dezvoltarea unei agriculturi productive, orientate spre export, aduce beneficii fermierilor și mediului rural”, a precizat Ștefan Füle.

Pentru a-i ajuta pe agricultorii moldoveni să își vândă produsele pe piața comunitară, Uniunea Europeană a lansat Programul pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (ENPARD). Este un program care îi va ajuta pe fermieri să aplice standardele UE și să ajungă pe piața europeană, odată cu crearea Zonei de Liber Schimb cu Uniunea Europeană. Republica Moldova va atrage fonduri europene în domeniu, așa cum au făcut, prin intermediul unor programe similare, gen SAPARD, România și Bulgaria.

În acest context, Comisarul Dacian Cioloș a precizat că programul respectiv este destinat statelor unde agricultura și dezvoltarea rurală este prioritară în dialogul cu Uniunea Europeană. „Împreună cu colegul meu, Comisarul Ștefan Füle, am decis să organizăm la Chișinău conferința regională ministerială în cadrul Parteneriatului Estic privind agricultura și dezvoltarea rurală. Asta arată angajamentul clar al Comisiei Europene de a sprijini Republica Moldova și țările din Parteneriatul Estic în drumul european într-un domeniu foarte concret, care atinge viața cotidiană a noastră, a tuturor. E vorba despre alimentație, dar și de partea economică”, a precizat comisarul.

România, un exemplu de aplicare a programelor europene

Prezent la reuniune, Daniel Constantin, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România, a împărtășit din experiența țării sale în acest domeniu sensibil. El a menționat că, din anul 2000 până în prezent, România a reușit să acceseze fonduri europene de miliarde de euro. Programul SAPARD a creat premisele tehnice și financiare necesare procesului de aderare la structurile europene, a contribuit direct la dezvoltarea economică și socială a mediului rural, a susținut producătorul privat etc.

„Prin colaborarea în domeniul agricol, România și Republica Moldova pot redeveni, împreună, grânarele Europei. Datorită facilităților oferite de statutul de membru al Uniunii Europene, România și-a îmbunătățit enorm performanța în domeniul agricol. Acest lucru s-a văzut anul trecut, și nu doar din punctul de vedere al producției agricole, ci și prin deschiderea pe care țări importante, precum China, au manifestat-o față de sectorul agricol românesc. Sunt convins că același lucru se va întâmpla și pe parcursul anilor următori... Și dacă România are aceste oportunități, de ele poate beneficia plenar și Republica Moldova”, a declarat ministrul Daniel Constantin.

Iurie Leancă: Consumatorii europeni vor aprecia calitatea și gustul produselor agricole moldovenești

Premierul Iurie Leancă a declarat, în deschiderea conferinței, că este mândru de faptul că Republica Moldova găzduiește prima reuniune a miniștrilor Agriculturii din statele Parteneriatului Estic, acest eveniment demonstrând solidaritatea Uniunii Europene față de partenerii săi. „Credeți-mă, consumatorii europeni vor aprecia calitatea și gustul produselor agricole moldovenești”, a spus șeful Executivului de la Chișinău.

Iurie Leancă a subliniat importanța domeniului agroalimentar pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova: în primele trei trimestre din 2014, sectorul agricol a generat 12% din PIB și a oferit locuri de muncă directe pentru circa un sfert din populația ocupată; producția agroalimentară reprezintă 40% din totalul exporturilor.

„Îmi amintesc de un raport în care s-a sugerat că, pentru a valorifica pe deplin potențialul său de producție, agricultura Moldovei are nevoie de aproximativ două miliarde de dolari de investiții. Este o cifră astronomică pentru noi, din care cauză atragerea banilor ieftini și de lungă durată e atât de importantă”, a precizat Premierul.

În context, Lurie Leancă s-a referit la creditul în valoare de 75 de mil. de euro, oferit de Banca Europeană pentru Investiții pentru un proiect de succes în domeniul vinicol.

La conferință au participat miniștri și viceministri ai Agriculturii și Dezvoltării Rurale din țările Parteneriatului Estic - Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Ucraina, Republica Moldova -, precum și din mai multe state-membre ale Uniunii Europene, în total 25 de delegații. La final, participanții au adoptat o Declarație comună. (declarația)

În aceeași zi, Premierul Lurie Leancă și comisarii europeni Ștefan Füle și Dacian Cioloș au susținut, la Chișinău, un briefing comun. Vezi aici ce au declarat oficialii.

ENPARD - Programul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală - este o inițiativă a Uniunii Europene care își propune să dezvolte agricultura și mediul rural. Programul recunoaște importanța potențială a agriculturii din punctul de vedere al securității alimentare, al producției sustenabile și al ocupării forței de muncă la sate.

ENPARD se va baza pe experiența dobândită de UE în procesul de reformare a agriculturii și a zonelor rurale în țările aflate la etapa de pre-aderare, și va ține cont de diversitatea experiențelor și a eforturilor din țările partenere. ENPARD va contribui nu numai la crearea mai multor locuri de muncă, ci și la îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii de la sate.

Vasile Bumacov:

„Republica Moldova va fi o putere agricolă a Uniunii Europene”

Din anul 2014, Republica Moldova va putea beneficia de fonduri europene nerambursabile pentru susținerea agriculturii, în cadrul Programului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală - ENPARD, inițiat de UE pentru susținerea agriculturii în statele Parteneriatului Estic. Despre nivelul de pregătire al producătorilor agricoli moldoveni de a asimila fondurile europene aflăm de la ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov.

Dle Bumacov, în Republica Moldova agricultura reprezintă un sector strategic, având un mare potențial de dezvoltare. Odată cu parafarea Acordului de Liber Schimb cu UE și în perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cum vor evolua lucrurile în acest sector?

Pentru agricultorii moldoveni adaptarea la noile reguli va fi o provocare, dar și o necesitate. În acest context, a fost conceput Programul de preaderare pentru agricultură - ENPARD. Producătorii noștri sunt puțin „geloși” pe agricultorii din Bulgaria și din România, pentru că în câțiva ani aceștia au reușit să schimbe la față agricultura din aceste țări prin aplicarea mai multor programe precum SAPARD.

La 1 iunie 2012, am mers la Bruxelles pentru a spune cum vede Republica Moldova realizarea acestui program. Am afirmat atunci că țara noastră, chiar dacă e mică, poate fi o putere agricolă a UE. Avem două milioane de hectare de terenuri agricole cu cele mai bogate soluri, cu un potențial colosal. În Uniunea Europeană sunt multe state membre care nu au nici un milion de hectare de terenuri agricole...

Despre programul ENPARD se vorbește de aproape patru ani, ce s-a făcut până acum?

Pentru a beneficia de fondurile europene a fost creată Agenția pentru Intervenție și Plăți în Agricultură, care urmează să fie acreditată pe plan internațional. I-am învățat pe agricultori să acceseze subvenții după regulile UE și, cel mai important, să elaboreze proiecte finanțate din fonduri europene - peste 1500 de proiecte anual. Am elaborat și Strategia de dezvoltare a ramurii și a mediului rural până în anul 2020, care a fost armonizată cu politica agricolă europeană. Vom face tot posibilul ca să devenim pionieri în realizarea programului. Avem nevoie de aceste fonduri.

În 2014 vom putea atrage circa un miliard de euro din fondurile ENPARD. Dacă reușim să absorbim această sumă, va putea modernizată agricultura?

Cu siguranță, da! Marea noastră bogăție sunt solurile. Vrem să investim în plantații mo-deme multianuale - de struguri de masă, cireșe, prune, caise, pomușoare, căpșune -, în livezi de meri și peri. În prezent, plantațiile moderne sunt de șapte mii de copaci la hectar, în caz contrar nu vom putea concura cu alte țări. O altă investiție ar fi serele. E o crimă să importăm fructe, trebuie să extindem producerea locală cu două luni înainte și după sezon, lucru care este posibil doar prin sere.

Totodată, trebuie să modernizăm procesarea, căci, din cauza lipsei de utilaje care să ne permită să procesăm toată materia primă, preferăm să o exportăm. Astfel, exportăm semințe, deși, dacă am exporta ulei, am obține mai mulți bani. Exportăm soia organică cu cinci lei kilogramul, pe când după procesare aceasta se importă cu 11 lei. În plus, vrem să modernizăm sistemele de irigare. În acest sens, avem un prim ajutor oferit prin Programul „Compact”, dar nu este suficient, trebuie să aducem apa în interiorul țării. Avem două râuri: Nistru și Prut, avem surse atât de aproape, dar noi nu le folosim. Trebuie să ne învățăm să colectăm și apa de ploaie.

Sub ce formă vom primi acești bani?

ENPARD oferă bani sub formă de grant, dar se cere și contribuția proprie. Forma finală încă nu este stabilită. De obicei, se lucrează după principiul 50 la 50, dar depinde de sector. De exemplu, în sectorul zootehnic aș insista la o cotă mai mare de finanțare din partea UE.

Vremurile și consumul se schimbă rapid și suntem „condamnați” să învățăm a procesa, a promova și a comercializa. De exemplu, foarte curând, pe plan mondial se va resimți un deficit de vin. Doar în SUA, în ultimii cinci ani, consumul de vin s-a dublat. China devine un consumator mare. Trebuie să facem vinuri bune, de calitate. Crește consumul de produse agroalimentare, vor crește și cererea, și prețul.

Guvernul a lansat o hartă interactivă cu privire la gestionarea asistenței externe

Harta interactivă privind gestionarea asistenței externe pentru dezvoltare, de care beneficiază țara noastră, a fost prezentată pe data de 27 ianuarie. Noul sistem informațional a fost realizat de Cancelaria de Stat, cu suportul PNUD (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare) și al Companiei „Development Gateway”.

Noua platformă prevede monitorizarea programelor de asistență externă, vizualizarea grafică și pe hărți a proiectelor, localizarea lor geografică, precum și posibilitatea de generare a rapoartelor la solicitarea utilizatorilor.

În cuvântul său de salut, Secretarul General al Guvernului, Victor Bodiș, a menționat că lansarea unei astfel de platforme este o premieră pentru Republica Moldova. „Este pentru prima dată când aveți posibilitatea să vedeți o hartă interactivă cu toate proiectele realizate sau în curs de derulare. De asemenea, puteți vedea cine sunt donatorii și care este asistența externă. Astfel, societatea civilă și cetățenii vor putea monitoriza cu strictețe felul în care sunt cheltuite resursele financiare”, a declarat Victor Bodiș.

Potrivit oficialului, un astfel de sistem informațional de management (AMP) este utilizat în peste 20 de țări și are scopul de a asigura o înaltă accesibilitate a datelor cu privire la mijloacele financiare oferite de partenerii de dezvoltare. „În perioada 2009-2013, Republica Moldova a realizat sau continuă să realizeze proiecte în valoare de 2,2 mld. euro. Aici, e important să ne axăm nu pe volumul asistenței, ci pe impactul asupra sectoarelor. De exemplu, s-au reabilitat 448 km de drum, au fost construite 80 de centre de sănătate publică, peste 600 km de apeduct etc.”, a precizat Victor Bodiș.

Reprezentantul rezident PNUD în Republica Moldova, Nicola Harington-Buhay, a menționat că această platformă informațională va asigura transparență și vizibilitate pentru proiectele finanțate de către donatorii externi. „Este o realizare destul de importantă și benefică pentru toți”, a spus ea.

Ulterior, Lucreția Ciurea, șefa Direcției monitorizare și evaluare din cadrul Direcției generale coordonarea politicilor, a asistenței externe și reforma administrației publice centrale a Cancelariei de Stat, a făcut o prezentare a platformei. AMP reprezintă un sistem on-line de gestionare a datelor cu privire la proiectele, programele și alte forme de asistență oferită de către partenerii de dezvoltare. „Donatorii pot fi identificați pe harta geografică după culoare. Mai mult, pot fi identificate chiar și străzile unde au fost realizate proiectele”, a menționat Lucreția Ciurea. Pentru mai multe detalii, puteți accesa linkul: www.amp.gov.md. Pe acest site vor fi introduse trimestrial și în timp real noi date despre realizarea proiectelor.

Principalii donatori ai Republicii Moldova sunt Uniunea Europeană, Banca Europeană pentru Investiții, Statele Unite ale Americii, Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare, Banca Mondială și alții.

Cei mai buni tineri moldoveni care învață în străinătate au fost premiați la Chișinău

Școliți la Harvard, Cambridge sau Toyama, cei mai buni tineri moldoveni care își fac studiile în străinătate au fost premiați, la începutul anului curent, în cadrul primei Gale a Studenților Originari din Republica Moldova. Tinerii - reveniți acasă, cu prilejul sărbătorilor de iarnă, din toate colțurile lumii - au declarat că, prin acest eveniment inedit în premieră, Guvernul le recunoaște meritele și valoarea. La rândul lor, oficialii au subliniat necesitatea revenirii acasă a acestor tineri. Ceremonia s-a desfășurat sub înaltul patronaj al Prim-ministrului Iurie Leancă.

11 categorii de premiere

Îmbrăcați la patru ace și vorbind fluent câteva limbi străine, finaliștii concursului „Exelență Academică pentru Moldova” și-au dat întâlnire pe 4 ianuarie, la invitația Premierului Iurie Leancă, și a Biroului pentru relații cu diaspora, la Palatul Republicii.

Potrivit organizatorilor, finaliștii au fost repartizați în 11 categorii de premiere, constituite după principiul geografic și ciclul universitar : licență, masterat și doctorat. De asemenea, a fost acordat câte un premiu în categoriile „Arte”, „Simpatia Echipei de Organizare” și „Premiul Special al Prim-ministrului Iurie Leancă”.

În debutul ceremoniei, Premierul i-a felicitat pe tineri și a apreciat meritele și valoarea lor. Totodată, Iurie Leancă și-a exprimat convingerea că i-ar plăcea ca experiența obținută de acești tineri peste hotare să poată fi valorificată și în țara noastră: „Sunt convins că, prin cunoștințele și abilitățile pe care le deprindeți în străinătate, puteți contribui plenar la schimbarea la față a realităților din Republica Moldova”.

Concursul „Excelență Academică pentru Moldova” a fost un adevărat succes și a depășit cu mult așteptările organizatorilor, în competiție înscriindu-se peste 200 de studenți. Potrivit Doinei Guzun, președinta Asociației studenților moldoveni din Franța „Jeunes Moldaves”, „Gala studenților a luat naștere din dorința de a promova în spațiul moldovelesc rezultatele academice ale studenților și ale absolvenților moldoveni din străinătate”. După ce președintele juriului, Viorel Roșcovan, profesor asistent la Școala de Management din Rotterdam, Olanda, a enumerat criteriile care au stat la baza desemnării câștigătorilor, s-a purces la decernarea premiilor.

Minți scilpitoare, omagiate la Palatul Republicii

Dan Perciun a luat mențiuni la categoria „licență/Europa de Vest”. El este student în ultimul an la Politologie, la Universitatea Cambridge, Marea Britanie. Revenit acasă, Dan s-a arătat încântat de eveniment, considerând că Guvernul recunoaște astfel că tinerii care studiază peste hotare sunt o resursă valoroasă pentru Republica Moldova. Întrebat dacă și-ar dori să revină definitiv, Dan nu a exclus această posibilitate: „Sunt în căutarea unor noi oportunități acasă, să vad ce se poate de făcut. Aș vrea să fac, inițial, antreprenoriat, pentru ca ulterior să lucrez în domeniul public și în politică”.

Slavian Guțu a venit să ridice diploma fiului său, Dorin, doctorand în sisteme informaționale inteligente la Universitatea Toyama din Japonia. Dorin este printre puținii tineri care nu au reușit să ajungă la Gală. Are o scuză justificată - un drum costisitor și lung, de peste 11 ore cu avionul, motiv pentru care nu a reușit să-și țină în mână premiul I din categoria „Alte continente”. Aflat de șase ani în Japonia, Dorin Guțu face cercetare în tehnologiile de vârf în laboratoarele nipone. Tatăl său a salutat această inițiativă, care ar trebui să-i determine fiul să revină acasă „Pe acești tineri talentați, care au reușit să ajungă la mari școli din lume, trebuie să-i facem să înțeleagă că ei sunt doriți înapoi, în ei se speră, ei de fapt sunt viitorul țării noastre”.

Gala studenților originari din Moldova a fost organizată la inițiativa unui grup de zece persoane din diasporă, cu susținerea proiectului UE ”Consolidarea capacităților de gestionare a migrației în Republica Moldova”.

www.galastudentilor.md

Biroul comunicare și relații cu presa, presa@gov.md

O altă minte strălucită este Olga Gherboveț, doctorandă la Paris. Tânăra a lucrat în laboratoarele franceze pentru a obține noi compuși activi în combaterea cancerului. Olga și-a început studiile în țară, dar a ales să le continue în Europa. După câțiva ani petrecuți în Franța, cercetătoarea recunoaște că ar vrea să facă ceva pentru Republica Moldova: „Sunt tentată să revin acasă, este foarte plăcut că în țară ni se recunosc eforturile pe care le-am depus, să pleci singură peste hotare nu este deloc ușor...”.

Momentul culminant al serii a fost premiarea lui Victor Buza, doctorand în fizică la Harvard, care s-a învrednicit de Premiul Special al Prim-ministrului Iurie Leancă. Tânărul de 23 de ani, pasionat din copilărie de cosmologie și fizică, a participat la multiple olimpiade internaționale, fapt care i-a permis să-și ia licența la Institutul Tehnologic din Massachusetts, iar acum - să-și facă doctoratul la Harvard.

„Gala va deveni o tradiție”

Șeful Biroului pentru relații cu diaspora, Victor Lutenco, a menționat că proiectul a fost unul ambițios și responsabil, și că ar dori să fie cât mai mulți tineri cu inițiative și implicați în dezvoltarea țării. Potrivit lui, evenimentul urmează să devină o tradiție.

La final, tinerii au făcut o fotografie de grup, după care au fost invitați să ciocnească o cupă de șampanie cu Premierul Iurie Leancă, cu miniștrii și cu alți oficiali veniți să-i cunoască. Într-o atmosferă prietenească, laureații Galei și-au împărtășit din idei și proiecte de viitor, menționând că, oriunde s-ar afla, gândul lor este la Moldova.

La doar 23 de ani, un moldovean studiază cosmosul la Harvard

Ancorat în elita academică mondială, doctorandul Victor Buza își proiectează viitorul de la înălțimea Harvardului. La 23 de ani, el studiază la această celebră universitate cosmologia (știința care se ocupă cu structura și dimensiunea Universului, dar și cu evoluția acestuia și legile care îl guvernează), după care se vede cercetător și profesor universitar. La 4 ianuarie 2014, la Gala Studenților Originari din Republica Moldova, meritele lui Victor Buza au fost apreciate cu prisosință - el a obținut Premiul Special chiar de la Prim-ministrul Iurie Leancă.

„Am început să simt gustul succesului”

Victor Buzu a făcut liceul la Chișinău și spune că la școală era bun la matematică, nu și la fizică însă. „Prin clasa a șasea aveam chiar unele dificultăți ca să o înțeleg și am început să fac meditații. Peste doi ani aveam deja rezultate, obțineam locul doi la olimpiada republicană. Am început să simt gustul succesului...”, își amintește Victor.

Tânărul afirmă că părinții l-au susținut foarte mult și au investit în studiile sale. Și el nu le-a înșelat așteptările: a devenit membru al lotului național olimpic la fizică și a participat la concursuri naționale, europene și internaționale în domeniu. „De fapt, sunt prima generație din familia noastră care a făcut universitate”, susține Victor.

Din școală visa la o bursă în străinătate

Este și primul din familie care a pășit pe pământ american, unde se află de cinci ani deja. „Știam că unii colegii mai mari de liceu plecaseră la studii în Statele Unite ale Americii. Experiența lor m-a motivat și pe mine să candidez pentru o bursă la o universitate americană. Am fost acceptat la câteva universități și am ales-o pe cea din Minnesota Duluth. Cu toate acestea, am rămas cu gândul la transfer - îmi doream să studieze la o universitate cu renume din SUA!”, povestește emoționat Victor Buza.

Pentru aceasta, însă, trebuia să demonstreze că este cel mai bun - și singura modalitate de a o face era să-și etaleze la maximum abilitățile. Chiar din primele zile le-a zis profesorilor de la Minnesota Duluth că nu vrea să urmeze niciunul dintre cursurile din primul an, ci le vrea pe cele mai complicate. Dar inițial efortul său a fost zadarnic...

Cum a ajuns la Harvard

„Situația asta a durat până când mi-am luat inima în dinți și m-am dus, cu un teanc de caiete în care rezolvasem probleme de olimpiadă, la șeful Departamentului de fizică. I le-am pus pe masă și l-am rugat să le studieze. Peste câteva zile m-a sunat și mi-a spus: „Victor, vino să-ți iei caietele și poți merge la orice curs dorești...”. Astfel, în primul an, colegii mei au fost studenți din anul trei și masteranzi. Am avut rezultate foarte bune, iar profesorii mi-au oferit scrisori de recomandare. Așa am reușit să mă trafer. Spre marea mea surprindere am fost acceptat la Institutul Tehnologic din Massachusetts. Și eram 60-70 de candidați pentru un loc...”, își amintește Victor.

După ce a terminat Institutul Tehnologic, considerat cel mai puternic în efectuarea studiilor și cercetărilor, Victor a ajuns direct la Harvard, unde e doctorand în anul întâi.

Face harta Universului în formatul 3D

Încă din liceu îi plăcea să citească despre cosmos. „Devora” tot ce găsea... „Acum mă concentrez pe cosmologie teoretică, pe astrofizică, ceea ce presupune studierea originii Universului: corpuri cosmice, galaxii, stele. Mai exact, studiez de ce și cum au ajuns ele acolo, fac modele teoretice care explică acest lucru”, susține Victor. În prezent, împreună cu colegii săi, el lucrează la elaborarea unei hărți în 3D a Universului, pentru care a dezvoltat o metodă ce arată o parte mare a Universului. „Am construit tot aparatul, menționează Victor, vara l-am testat, iar acum se analizează datele și, probabil, în câteva luni, vom publica articole la acest subiect”.

Premiat la Gala Studenților Originari din Moldova

Datorită meritelor sale, Victor Buza a fost una dintre revelațiile primei Gale a Studenților Originari din Moldova, desfășurată pe 4 ianuarie 2014 la Chișinău - eveniment în cadrul căruia băiatul a obținut Premiul Special al Prim-ministrului.

„Scopul meu era să discut cu demnitarii, cu Premierul Iurie Leancă și cu ministrul Educației, Maia Sandu, despre anumite idei și proiecte de-ale mele. Credeam că este o șansă bună ca să cunosc tineri care își fac studiile peste hotare și să comunic cu ei. Toți cei pe care i-am întâlnit la Gală sunt foarte buni, iar o reuniune de tineri deștepți este mai rară...”, spune Victor. Potrivit lui, organizarea unor asemenea evenimente creează o platformă bună de comunicare între tineri, dar și o posibilitate ca istoriile de succes ale celor care studiază în străinătate să îi motiveze și pe alții să fie ambițioși.

”Școlile noastre au ce prelua din Occident”

Victor crede că Republica Moldova are ce învăța de la alții: „Mă refer, în mod special, la metodele de predare în universități și licee. Nicăieri în Occident profesorul nu dictează, iar studentul - scrie, lucrul acesta poate fi rezolvat dacă postezi informația pe internet. În licee, o schimbare ar fi cursurile la alegere, ca în clasele liceale să nu fie 15 discipline, ci mai puține, iar un set de lecții să fie la alegere. Totodată, profesorii trebuie să fie motivați de stat ca să depună mai mult efort și să fie mai creativi”.

Vrea să-i învețe pe americani

Cât privește perspectiva de a reveni acasă, Victor Buza consideră că nu este neapărat să te afli în țară, ca să faci o schimbare. De aceea, peste câțiva ani, el se vede profesor la o universitate din SUA, făcând cercetare. „Este mai ușor să motivezi o persoană care a făcut Politici publice, Drept sau Economie ca să se întoarcă acasă, pentru că în aceste domenii e mai simplu să-ți găsești de lucru. Din păcate, la noi nu e prestigios să faci știință și cred că trebuie să începem prin a schimba această mentalitate. În Occident, dezvoltarea științei este pe primul plan. Și este foarte important să atragem fonduri și granturi europene pentru cercetare în Europa de Est”, afirmă Victor.

Totuși, tânărul mărturisește că, pentru el, ar fi onoare să fie consultant național în domeniul educației sau să țină un curs pentru studenții la Fizică din Moldova...

Anatol Gremalschi: „Indiscutabil, copiatul este un furt intelectual, care trebuie nimicit din fașă”

Inițiativa unui bacalaureat corect, promovată de Ministerul Educației în 2013, trebuie continuată și în anul curent, întrucât copiatul năruiește învățământul. Totodată, un bacalaureat corect este cel mai bun argument ca elevii să învețe. De această părere este fostul ministru al Educației, Anatol Gremalschi, în prezent director de programe la Institutul pentru Politici Publice din Republica Moldova. El este și unul dintre cei care au participat la elaborarea noului Cod al Educației. Anatol Gremalschi consideră că, prin acest document, pe care îl califică drept unul îndrăzneț, educația va fi scoasă din umbră și se va pune accent pe rezultat.

Dle Gremalschi, ce elemente noi prevede Codul Educației?

Sunt foarte multe. A fost creată Agenția Națională de Asigurare a Calității, care se ocupă de verificarea calității instituțiilor de învățământ profesional și superior. În învățământul general se va schimba managementul - școala nu va mai fi condusă doar de către cadrele didactice și angajații școlii, dar și către cei care beneficiază de serviciile ei - de exemplu, de către părinți. În școlile profesionale, în Consiliul de Administrație, pe lângă profesori vor fi și reprezentanți ai mediului de afaceri. Se introduc indicatori de performanță, remunerarea nu se va baza pe istoricul persoanei - gradul didactic sau titlul de doctor pe care îl deține profesorul -, dar pe rezultatele obținute de acesta: bunăoară, câți elevi de-ai săi au obținut rezultate la olimpiade.

De asemenea, se va pune accent pe competitivitatea dintre instituțiile de învățământ. În Chișinău sunt aproape 100 de licee - de ce acestea să nu se afle în competiție? Așadar, se introduce un rating al instituțiilor de învățământ din fiecare oraș, raion. Clasamentul va fi public și se va face în funcție de indicatorii de performanță.

Noul Cod al Educației este destul de ambițios. Care ar fi portretul unui tânăr școlit după noile principii?

Codul Educației a fost elaborat într-un spirit modern și urmărește ca un absolvent de liceu să vorbească fluent o limbă străină, să se descurce în tehnologii informaționale, să priceapă în economie, să aibă capacități antreprenoriale și, cel mai important, să aibă cunoștințe de bază. Dacă mă refer la un absolvent de școală profesională, atunci este important ca acesta să fie competitiv pe piața muncii și să-și facă bine meseria.

Am să mă refer la optimizările rețelei școlare. Această reformă a provocat un val de nemulțumiri în rândul părinților. Considerați că reforma a fost justificată?

În anul 2014, una dintre prioritățile Guvernului este revigorarea și susținerea învățământului vocațional/tehnic. Ce beneficii va aduce, pe termen lung, dezvoltarea acestui tip de educație?

Pe fundalul extinderii rapide a învățământului universitar, școlile profesionale și colegiile au rămas în umbră. Cred ca este un pas foarte bun că Guvernul încearcă să îmbunătățească situația în domeniu. Unul dintre avantajele este că învățământul vocațional va fi racordat la necesitățile pieței muncii. Reprezentanții patronatelor au subliniat de mai multe ori că una dintre principalele piedici în dezvoltarea afacerilor în Republica Moldova este lipsa muncitorilor calificați în domenii precum tehnologia informației și comunicațiilor, noile tehnologii în construcții și industria ușoară, servicii. Apariția acestor specialiști va fi un factor care va accelera dezvoltarea economică a țării.

Credeți că va fi evitat stereotipul deja format și mentalitatea părinților care își văd odraslele exclusiv la Drept și Economie? Cât de motivat ești să devii tâmplar, bucătar sau croitoreasă?

Aici se cer eforturi conjugate ale mai multor ministere, ale autorităților locale, ca să pună în prim plan istorii de succes. Drept exemplu pot servi Școala Profesională din Nisporeni, care a creat o mini-fabrică în domeniul prelucrării strugurilor și al îmbutelierii sau Școala Profesională nr. 8 din Chișinău care, având parteneriate cu fabricile, pregătesc cusătorese, care ulterior sunt angajate cu salarii competitive.

Faptul că trei copii sunt înscriși într-o școală foarte mică nu înseamnă că ei fac studii. Optimizarea rețelei școlare nu a însemnat reducerea cheltuielilor, ci îmbunătățirea calității studiilor. Nu e bine când un profesor predă cinci discipline, iar în clasă sunt elevi de clasa a șasea și a opta. Puteți să vă imaginați ce învață acești copii? Mai mult, noi îi lipsim de socializare, de competiție - cu cine să faci o echipă de baschet, dacă ai trei copii în clasă? Îmi pare rău că s-a pedalat pe ideea că „moare satul”. Consider că reforma rețelei școlare a fost necesară și are drept scop ameliorarea calității studiilor.

O veche-mare problemă a învățământului nostru e copiatul. Cum luptăm cu el?

Indiscutabil, copiatul este un furt intelectual, care trebuie nimicit din fașă, un rău care trebuie tăiat din rădăcină... O soluție ar fi evaluările în bază de proiect și testele personalizate, așa încât elevii să nu poată copia. În universități, clasamentul în promoție îl va pune pe student în situația de a raporta un coleg care trișează...

Cu certitudine bacalaureatul 2013 a făcut istorie. Pentru prima dată elevii nu se întreceau la note de „zece”, dar erau fericiți că au luat o notă trecătoare și au susținut BAC-ul. Ar trebui păstrată această tendință și anul acesta?

Vreau să felicit Ministerul Educației pentru că a avut curajul să dezvăluie situația reală, să arate că nu trebuie să ne îmbătăm cu apă rece. Demult se vorbea despre faptul că examenul de bacalaureat se transformase într-o ficțiune. Era și o glumă - la BAC, nivelul de promovare este de 110%. Cum e posibil așa ceva? Ba da, iată că e posibil și acele zece la sută de elevi care nu vin la examen, îl susțin! Inițiativa Ministerului Educației, care a fost promovată în 2013, trebuie continuată. Copiatul năruiește învățământul, iar bacalaureatul corect este cel mai bun argument ca elevii să învețe.

Mesajul Prim-ministrului Iurie Leancă într-un spot video: „Haideți împreună să protejăm copiii de expunerea la fumul de țigară!”

<http://www.gov.md/libview.php?l=ro&idc=436&id=7179>

Premierul Iurie Leancă avertizează într-un spot video lansat recent că, din cauza fumatului, anual în țara noastră mor prematur 4000 de oameni. Iată de ce Guvernul a aprobat un proiect de lege care este îndreptat împotriva fumatului.

„În țara noastră se fumează mult. Mult și pre-tutindeni. Fiecare a treia persoană fumează, inclusiv copiii”, spune Prim-ministrul.

Dintre elevii care au fumat vreodată, jumătate au început s-o facă până la vârsta de zece ani. În rândul adolescenților, 70 la sută sunt expuși la fumul de tutun la școală, acasă și în locurile publice.

Cu aproape 750 de mii de fumători, Moldova a ajuns pe locul patru în Europa. Aproape un miliard de lei sunt cheltuiți pentru tratarea bolilor apărute în urma fumatului, adică 15 la sută din bugetul destinat sectorului de sănătate. La fel de grav este faptul că în localurile de alimentație publică se fumează liber, mai spune Prim-ministrul în acest spot video.

În context, Iurie Leancă afirmă că Executivul este dator să protejeze sănătatea populației, în special, a copiilor.

Spotul video a fost realizat ca urmare a proiectului de lege aprobat de Guvern, pe 17 decembrie 2013, care își propune să protejeze sănătatea oamenilor.

Proiectul urmează să fie examinat de Parlament.

De asemenea, sunt interzise produsele ce conțin ierburi, dar și cele din tutun care conțin aditivi ce conferă gust/savoare sau adaosuri de vitamine și alți aditivi care creează impresia că produsul din tutun are efecte benefice asupra sănătății, a aditivilor stimulatori, precum cofeina sau taurina, aditivilor cu proprietăți colorante pentru emisii, a mentolului, vanilinei și a altor aditivi cunoscuți că provoacă efecte adverse.

Totodată, se propune interzicerea prezentării produselor alimentare, jucăriilor și a altor produse sub formă de produse din tutun, la fel și interzicerea utilizării tehnologiilor speciale la fabricarea pachetelor pentru produsele din tutun și imprimarea de elemente care modifică aspectul pachetului sau distrag atenția consumatorului. Amendamentele propuse de Cabinetul de Miniștri stabilesc și sancțiuni contravenționale pentru fiecare tip de încălcare.

Principalele prevederi ale proiectului vizează modificarea unui șir de acte legislative, inclusiv Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun (în varianta nouă, redenumirea acesteia în Legea privind controlul tutunului), Legea cu privire la publicitate; Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice; Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Codul Contravențional al Republicii Moldova.

Prioritățile imediate ale agendei de e-Transformare

Guvernul Republicii Moldova continuă implementarea ambițiosului proiect de e-Transformare, al cărui scop este modernizarea sectorului public în beneficiul cetățeanului și dezvoltarea unui sector privat dinamic și competitiv prin digitalizarea tuturor serviciilor publice până în 2020. Asigurarea unei guvernări care acționează în timp real și creșterea numărului de servicii guvernamentale accesibile online (e-Servicii) sunt prioritățile de baza ale agendei de e-Transformare.

În acest sens, la finele lui 2013, Executivul a aprobat Planul de Acțiuni pentru anul 2014 privind aplicarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării.

Printre măsurile prioritare de e-Transformare a guvernării se numără: lansarea Facturii Fiscale Electronice și a Registrului de Stat al Controlorilor, posibilitatea de a solicita online autorizațiile de folosință a apelor, lansarea Registrului digital agricol și a Sistemului informațional de evidență, administrare și control al dosarelor depuse spre subvenționare; crearea Sistemului informațional pentru înregistrarea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a imobilului; crearea Sistemului informațional de depunere online și monitorizare a declarațiilor de avere și interese. În domeniul educației, Planul prevede crearea condițiilor de aplicare online la instituțiile de învățământ superior și dezvoltarea sistemului informațional de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii. De asemenea, în anul 2014 va continua procesul de digitizare a Arhivei actelor de stare civilă și fi lansată digitizarea documentelor cadastrale.

Inițiative în desfășurare:

Pentru a asigura accesul cetățenilor la serviciile publice - de oriunde și oricând, 24 de ore din 24, șapte zile pe săptămână -, Guvernul a lansat portalul guvernamental unic al serviciilor publice www.servicii.gov.md. Acum informațiile despre serviciile publice prestate de către autoritățile din Republica Moldova se regăsesc într-un singur punct, iar cetățenii nu mai trebuie să viziteze paginile electronice ale diferitelor instituții pentru a afla informațiile de care au nevoie. În prezent, portalul cuprinde date despre 387 de servicii publice și oferă posibilitatea de a accesa 85 de e-servicii. Astfel, portalul pune la dispoziție:

PORTALUL SERVICIILOR PUBLICE

Agenții economici pot transmite formularele 2-03 și 2-04 către Comisia de Asigurări în Medicină la orice oră de unde există acces la Internet.

locul unde poți afla informații despre serviciile publice și poți solicita următoarele servicii electronice:

e-CNAS

Agenții economici raportează trimestrial date despre angajații săi la Casa Națională de Asigurări Sociale. Acum poți transmite documentele REVS și 4BASS prin Internet, economisind timp și simplificând procedura de prezentare a rapoartelor.

e-As

Pentru că... să stai în... cereri pentru... îți oferă 19...

e-App

Cetățenii din întreaga Republică Moldova: hotarele pot depune apostila a actelor Semnătu

Guvernul a lansat platforma www.cariere.gov.md

Cancelaria de Stat a prezentat la sfârșitul lunii ianuarie, în cadrul Târgului Locurilor de muncă organizat de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă cu prilejul Expoziției Naționale „Fabricat în Moldova”, platforma guvernamentală comună de funcții vacante www.careers.gov.md sau www.cariere.gov.md

La eveniment au venit mai mulți studenți și persoane care sunt în căutarea unui loc de muncă. Potrivit Tamarei Gheorghita, șefa Direcției reforma administrației publice centrale din cadrul Direcției generale coordonarea politicilor, a asistenței externe și reforma administrației publice centrale a Cancelariei de Stat, acest portal este benefic și util pentru autoritățile publice, dar mai ales pentru cetățenii care își doresc o carieră în serviciul public al Republicii Moldova.

„Persoanele interesate vor vedea mai ușor toate informațiile despre funcțiile vacante existente. Mai mult, este suficient să completezi o singură dată dosarul și să aplici concomitent la mai multe funcții”, a precizat Tamara Gheorghita.

Ulterior, a urmat prezentarea portalului cu funcții vacante, responsabilii din cadrul Cancelariei de Stat explicând cum trebuie de completat un formular online și care este modalitatea de aplicare. Ei au menționat că timp de două săptămâni, de când a fost lansat portalul, pe acesta s-au înregistrat deja peste 150 de persoane.

Portalul guvernamental comun www.cariere.gov.md/www.careers.gov.md conține informații despre funcțiile publice vacante pentru a căror ocupare autoritățile publice organizează concurs. Datele introduse pe portal sunt importate automat pe pagina web a autorității publice inițiatore a concursului.

Portalul a fost elaborat după modelul unor instrumente similare existente în țări precum Georgia, Azerbaidjan, Singapore, cu resurse financiare alocate din Fondul fiduciar multidonator pentru realizarea Reformei administrației publice centrale.

În acest sens, Cabinetul de Miniștri a aprobat, la sfârșitul lunii decembrie 2013, hotărârea „Cu privire la crearea și administrarea portalului guvernamental al funcțiilor publice pentru a căror ocupare autoritățile publice organizează concurs”.

The image shows a screenshot of the 'www.cariere.gov.md' website. On the left, there is a news article snippet titled 'STAGII DE PRACTICĂ LA BIROUL PENTRU RELAȚII CU DIASPORA' with a sub-heading 'Biroul pentru Relații cu Diaspora (BRCD) anunță de deschiderea Programului de stagi 2014 pentru studenți și absolvenți ai școlii universitare.' Below the article is a green button labeled 'Vezi toate articolele'. On the right, there is a search form titled 'Căutare funcții publice vacante'. The form includes fields for 'Cuvinte cheie', 'Domeniul de activitate', 'Funcție', 'Oras', and 'Raionul/raionul', each with a dropdown menu. There is a 'Căutare' button at the bottom of the form. To the right of the search form, there are two green buttons: 'Căutare avansată' and 'Căutare după Autoritate publică'. Below these buttons, there is a blue box with text: 'Căutările nu sunt obligatorii. Dacă doriți să vedeți mai multe rezultate căutarea după toate criteriile este posibilă și acceptabilă.' At the bottom of the screenshot, the word 'Candidați' is visible.

CINCI ÎNTREBĂRI PENTRU PRIM-MINISTRU

Această rubrică este o platformă de discuții dintre cetățeni și Premierul Iurie Leancă. În fiecare număr al revistei vor fi cinci întrebări la care șeful Guvernului va oferi răspunsuri. Toate întrebările sunt adunate la întâmplare pe stradă de către un consultant al Biroului comunicare și relații cu presa al Executivului.

S-a promis că anul acesta va fi regim liberalizat de vize. Totuși, când va fi posibil să plecăm în Europa fără viză?

**Radu Corețchi, șofer,
30 de ani, Chișinău**

Foarte curând. Procedurile UE pentru aprobarea deciziei de liberalizare a vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova au fost demarate de Comisia Europeană la sfârșitul lunii noiembrie 2013. Începând cu luna decembrie 2013, proiectul deciziei se discută în Consiliul UE și Parlamentul European. Parlamentul European urmează să adopte decizia pe parcursul lunilor februarie-martie, iar Consiliul de miniștri al UE se va pronunța în scurt timp după votul Parlamentului European. Respectiv, conform procedurilor UE, după deciziile oficiale ale instituțiilor UE, decizia va intra în vigoare în scurt timp. Sperăm că deja în primăvara-vara acestui an vom putea călători liber în UE având doar pasșport biometric.

**Aurica Moroza, 36
de ani, vânzătoare**

Cu patru luni în urmă, soțul meu a fost expulzat din Federația Rusă. Familia noastră a revenit acasă. Ce face Guvernul ca să ne apere drepturile în Rusia?

Guvernul Republicii Moldova a pus în funcțiune un sistem de protecție în câteva nivele. Este vorba despre Departamentul Afaceri Consulare al MAEIE (nr. telefon – 022 201047), Ambasada Republicii Moldova la Moscova la care se adaugă diverse organizații, inclusiv ale diasporei, care oferă ajutor cetățenilor moldoveni expulzați sau neadmiși în Federația Rusă, în strânsă cooperare cu autoritățile publice. Aceste instituții vor ajuta în inițierea procesului de protejare a drepturilor dvs. pe teritoriul Federației Ruse.

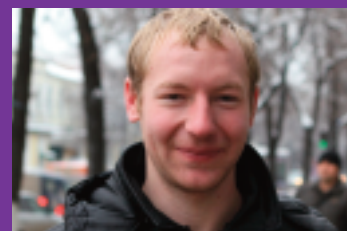
Între timp, Guvernul este concentrat în a motiva cetățenii reîntorși de peste hotare să rămână în țară. Vă îndemnăm să vă înregistrați la Agenția pentru Ocupare a Forței de Muncă apelând la 0 8000 1000 (apel gratuit). Astfel, puteți beneficia de cursuri de instruire și de recalificare. Asistentul social vă poate ghida în programele de asistență disponibile, inclusiv ajutorul social, în cazul în care sunteți într-o situație foarte dificilă. Dacă vă interesează lansarea unei afaceri, puteți apela la Programul PARE 1+1 care are mai multe acțiuni economice destinate migranților reîntorși. (022 225001). Biroul pentru Relații cu Diaspora a inițiat o serie de programe interesante și importante pentru diasporă (022 250294). Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei este în proces de definitivare a unui Plan de Acțiuni comprehensiv pentru reintegrarea cetățenilor RM reîntorși acasă, inclusiv din Federația Rusă.

Dar în afară de drepturi, cetățenii mai au și obligațiuni. De aceea, este foarte important să respecte condițiile de aflare pe teritoriul Federației Ruse, care de la 1 ianuarie 2014 s-au modificat. Astfel, cetățenii care vor depăși termenul de 90 de zile de aflare în Federația Rusă pe parcursul a 180 zile, li se va aplica interdicția de a intra pe teritoriul acestei țări pentru un termen de până la 3 ani, începând cu data ieșirii din Rusia.

Cetățenii moldoveni, care doresc să plece la muncă în Rusia, sunt obligați să indice în cartă migrațională scopul aflării lor pe teritoriul acestui stat. În cazul în care aceștia pleacă la muncă, trebuie să-și procure patenta de activitate, care le va permite să se afle în Rusia timp de un an, fără limitări de intrare sau ieșire din țară. Patenta poate fi procurată de la toate agențiile teritoriale ale Serviciului Federal de Migrație din Rusia.

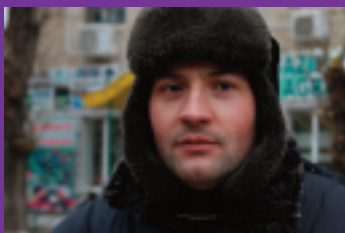
De asemenea, cetățenii Republicii Moldova au posibilitatea să verifice on-line veridicitatea invitației, a permisului de muncă, a licenței de angajare în câmpul muncii, dar și motivul pentru care intrarea în Rusia le-a fost restricționată. Serviciul Federal de Migrațiune (SMF) a lansat recent un nou serviciu informațional, care permite verificarea statutului lor pe pagina de internet: <http://services.fms.gov.ru/>.

Care ar fi, în opinia dumneavoastră, cea mai eficientă rezolvare a conflictului transnistrean și când ar putea fi înfăptuită?

Igor Șendrea, 23 de ani, student, Chișinău

Astăzi punctul de reper al reglementării conflictului transnistrean este poziția statelor-membre ale OSCE expusă în declarațiile adoptate în ultimii doi ani referitor la situația din Republica Moldova și negocierile în formatul „5+2”. În cadrul Consiliului ministerial al OSCE toate cele 57 de state-membre au reconfirmat atât caracterul teritorial integru și suveran al Republicii Moldova, cât și necesitatea elaborării unui statut juridic special pentru regiunea transnistreană ca parte componentă a Republicii Moldova, fapt care corespunde prevederilor constituționale. Așadar, atunci când va exista o voință din partea tuturor actorilor implicați în procesul de negocieri, doar atunci vom putea avansa în direcția reglementării conflictului transnistrean.

**Alexei Curaciov, 29 de ani,
apicultor, Căușeni**

Din ce cauză majoritatea apicultorilor din Republica Moldova nu pot să exporte mierea de albine. Știi că multe țări au nevoie de produse apicole, dar apicultorii moldoveni nu-și pot exporta producția? De ce?

De fapt, orice exportator de miere din Republica Moldova își poate exporta producția, inclusiv în țările din UE, dacă întrunește două condiții: producția este conformă standardelor de siguranță alimentară; 2) loturile oferite spre livrare sunt suficient de mari, deoarece importatorii din UE sunt interesați de volume care se măsoară în mii de tone. Este important pentru apicultori să se asocieze pentru a putea forma asemenea loturi și a negocia prețuri mai bune. În general, mierea și alte produse apicole, reprezintă o nișă extrem de interesantă, pe care Moldova ar trebui să o exploateze mai bine, deoarece cererea pe piața europeană este foarte înaltă, iar Moldova are avantaje competitive importante în acest domeniu. Domeniul este specific, cere multă experiență și cunoștințe din partea producătorilor. În același timp, mierea este primul produs de origine animalieră care a obținut accesul pe piața comunitară și supraveghem cu maximă atenție ca producția moldovenească să întrunească toate normele de securitate alimentară.

Domnule Iurie Leancă, cum vedeți desfășurarea reformei în educație și cum arată în opinia dumneavoastră un bacalaureat corect?

**Xenia Malacenco,
18 ani, liceană, Chișinău**

Sistemul de educație poate deveni principalul factor de progres economic și social al țării. Acest domeniu, însă, a fost prea mult timp ignorat. Ministerul Educației a reușit să facă o diagnoză obiectivă și corectă a problemelor din sistem și a venit cu o viziune holistică pentru redresarea situației. A fost elaborată Strategia Educație 2020, care este construită pe trei piloni: acces, calitate și relevanță. Următorul pas este aprobarea Codului Educației, care reprezintă cadrul normativ principal pentru realizarea reformelor în educație.

Ministerul Educației propune schimbarea accentelor în favoarea calității și a relevanței studiilor, astfel încât, atunci când ajung în câmpul muncii, tinerii să poată obține cu ușurință un loc de muncă bine plătit și economia să beneficieze de forță de muncă de cea mai înaltă calitate. Aici se înscriu și eforturile de reformare a bacalaureatului. Or, exercițiul din anul 2013 este o dovadă în plus că reformele nu mai pot fi amânate. Cât despre „cum trebuie să arate un bacalaureat corect”, voi sublinia că bacalaureatul trebuie să reflecte realitatea, trebuie să fie obiectiv pentru toți: elevi, profesori, părinți și societate. Tinerii care au muncit trebuie să fie apreciați la justa valoare. Este important să înțelegem că un bacalaureat fraudat generează probleme nu doar pentru sistemul educațional, ci și pentru societate în ansamblu.

Agenda principalelor evenimente cu Participarea Prim-ministrului Iurie Leancă

- 6 Februarie. Iurie Leancă se va întâlni separat cu Prim-ministrul Poloniei, Donald Tusk, cu Președintele Băncii Europene de Investiții, Werner Hoyer, și cu Președintele Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Suma Chakrabarti, care vor veni la Chișinău. BEI și BERD se numără printre cei mai mari creditori ai Republicii Moldova.
- 7 Februarie. Participarea la inaugurarea Jocurilor Olimpice de iarnă de la Soci, 2014.
- 8 Februarie. Inaugurarea Anului Dumitru Matcovschi, poet, prozator, academician, publicist și dramaturg, unul dintre simbolurile mișcării renașterii naționale din Republica Moldova.
- 11 Februarie. Lansarea, în etapă-pilot, a sistemului Informațional e-Factura Fiscală Electronică, care va facilita activitatea businessului, va reduce din costuri și timpul necesar pentru completare și verificare.
- 12 Februarie. Ceremonia de înmânare a burselor de merit pentru cei mai buni studenți din țară.
- 21 Februarie. Forumul moldo-român „Promovarea participării comune la programele europene în domeniile științei și educației”.
- 24 Februarie. Lansarea Portalului datelor guvernamentale deschise date.gov.md, versiunea 3.0. Scopul lansării acestui portal este de a facilita accesul cetățenilor la informațiile cu caracter public, respectiv, de a spori transparența procesului decizional.

Revista online a Guvernului Republicii Moldova este elaborată de Biroul comunicare și relații cu presa și apare în fiecare lună. Preluarea materialelor se permite cu indicarea sursei.

Adresa: MD-2033, mun. Chișinău,
str. Piața Marii Adunări Naționale 1,
Guvernul Republicii Moldova
Telefon: +373 (0) 22 25 04 61
Web: www.gov.md
E-mail: presa@gov.md

Guvernul Republicii Moldova
Biroul comunicare și relații cu presa